

**«Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры»
акционерлік қоғамы**

2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған
жыл үшін қаржылық есептілік
және
Тәуелсіз аудитор есебі

Мазмұны

Тәуелсіз аудитор есебі

Басшылықтың 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға қаржылық есептілікті дайындау және бекіту жауапкершілігі туралы өтініші

Пайда пен шығын және басқа жиынтық табыс жөніндегі қорытынды есеп	1
Қаржылық жағдай жөніндегі қорытынды есеп	2
Ақша қаражаттарының қозғалысы жөніндегі есеп	3
Меншікті капиталдағы өзгерістер жөніндегі есеп	4
1. Жалпы ақпарат	5
2. Есеп саясатын дайындау негізі.....	5
3. Есеп саясатының негізгі ережелері	6
4. Комиссиялық кіріс.....	13
5. Комиссиялық шығындар	13
6. Әкімшілік шығындар.....	13
7. Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	14
8. Ақшалай қаражат.....	14
9. Қорлар.....	15
10. Басқа ағымдағы активтер	15
11. Негізгі құралдар.....	15
12. Материалдық емес активтер.....	15
13. Акционерлік капитал.....	16
14. Кредиторлық берешек	16
15. Салықтар және басқа да міндетті төлемдер бойынша міндеттемелер.....	16
16. Басқа да ағымдағы міндеттемелер	16
17. Байланысты тараптарымен мәлімелер	17
18. Шарттық және шартты міндеттемелер	17
19. Тәуекелдерді басқарудың мақсаты мен саясаты.....	18
20. Қаржылық активтер мен міндеттемелердің әділ құны	19
21. Капиталды басқару.....	19

«НАК «Центраудит-Казхстан» ЖШС
Директор
(аудиторлық қызметпен айналысуға мемлекеттік
лицензиясы МФЮ № 0000017,
1999 жылдың 27 желтоқсанында берілген)
В.В. Радостовец
2024 жылғы 5 ақпан

«Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» АҚ Акционеріне және Директорлар кеңесіне

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

Пікір

Біз «Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» АҚ (бұдан әрі - Қор), қаржылық есептілігі аудитін жүргіздік, оның құрамына 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда мен шығын және жиынтық кіріс туралы есеп, меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп, сондай-ақ есеп саясаты негізгі қағидаларының қысқаша мазмұны және түсініктемелік қосымшалар кіреді.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайы бойынша Қордың қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы мен Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық қорды таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниет білдірген жағдайларды қоспағанда, Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде қаржылық есептілікті жасауға немесе оның қызметі болмаған кезде жауапты болады-немесе қызметті жоюдан немесе тоқтатудан басқа нақты балама қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дұрыс көрсетеді.

Пікірді білдіруге негіздеме

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес (БХЭСК) қабылдаған Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының халықаралық кодексіне (БХЭСК Кодексі) (халықаралық тәуелсіз стандарттарды қосқанда) және біздің жекелеген қаржылық есептіліктің аудитіне Қазақстан Республикасында қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Қорға қатысты біз тәуелсізбіз және біз осы талаптар мен БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық.

Қаржылық есептілікке және корпоративтік басқаруға жауап беретін Қор басшылығының жауапкершілігі

Қор басшылығы осы қаржылық есептіліктің Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес әзірленуіне және шынайы ұсынылуына, сонымен қатар Қор басшылығы алаяқтық немесе қате жіберу нәтижесінде маңызды бұрмалауды қамтымайтын қаржылық есептілікті дайындау үшін қажетті деп санайтын ішкі бақылау жүйесін қамтамасыз ету үшін жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Қорды таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниет білдірген жағдайларды қоспағанда, Қызметтің үздіксіздігі туралы жорамал негізінде немесе оның қызметі болмаған кезде жауапты болады-немесе қызметті жоюдан немесе тоқтатудан басқа нақты балама болмағанда қаржылық есептілікті жасауға жауапты болады.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Қордың қаржылық есептілігін дайындауды қадағалауға жауапты болады.

Қаржылық есептілікке аудит жүргізу үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз, өз пікірімізді білдірген аудиторлық есепті шығару барысында қаржылық есептіліктің жосықсыз әрекеттер мен қате жіберу салдарынан елеулі бұрмалаулар мен алаяқтықтың жоқтығына сенімді болу. Ақылға қонымды сенімділік сенімнің жоғары деңгейі болып табылады, бірақ ХАС-қа сәйкес өткізілген аудиторлық тексеріс кез келген жағдайда, елеулі бұрмалау орын алған кезде оны міндетті түрде табуын кепілі болып табылмайды. Бұрмалаулар жосықсыз әрекеттер мен қате жіберудің нәтижесі болуы мүмкін және осы орайда олар жеке немесе жиынтығында осы қаржылық есептілік негізінде жасалған қаржылық есептілікті пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне ықпал ете алады деген болжау болған жағдайда ғана елеулі болып табылады.

ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит аясында, біз кәсіби пікірді колданамыз және аудит барысында кәсіби скептицизмді ұстанамыз. Сондай-ақ, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- жосықсыз әрекеттер немесе қателіктер салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз және біздің пікірімізді білдіруге негіз бола алатындай жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер аламыз. Жосықсыз әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау қаупінен жоғары, өйткені жосықсыз әрекеттер сөз байласу, жалғандық, қасақана өткізіп жіберу, ақпаратты бұрмаланған түрде ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту әрекеттерін қамтуы мүмкін;
- Қордың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін аламыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаудың негізділігін және басшылық дайындаған ақпаратты тиісті түрде ашуды бағалаймыз;
- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдануының заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде-Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне елеулі күмән туындауы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздік бар-жоғы туралы қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық есепте қаржылық есептіліктегі ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз керек немесе егер мұндай ақпаратты ашу орынсыз болса, онда біздің пікірімізді өзгертуіміз керек. Біздің қорытындыларымыз аудиторлық есеп беру күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің тұтастай ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын, оның ішінде ақпаратты ашуды, сондай-ақ қаржылық есептіліктің оның негізінде жатқан операциялар мен оқиғаларды олардың дұрыс ұсынылуы қамтамасыз етілетіндігін бағалауды жүргіземіз.
- Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз, олардың назарына аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер, оның ішінде аудит процесінде анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Аудитор

(аудитордың біліктілік куәлігі № 0000801, 20.05.2019 ж. берілген.)

Қазақстан Республикасы,
050059, Алматы қ., «Нұрлы Тау» орталығы к.,
Әл-Фараби даңғылы, 19, 1 «Б» павильоны,
3-қабат, 301, 302- кенсе

С. С. Рубанов

БАСШЫЛЫҚТЫҢ 2023 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛҒА ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПҚЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ МӘЛІМДЕМЕСІ

Басшылық 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» АҚ – ның (бұдан әрі-Қор) қаржылық жағдайын, сондай-ақ қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарын (бұдан әрі - ҚЕХС) сәйкес оның қызметінің нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысын және осы күнге аяқталған жылдағы капиталдағы өзгерістерді барлық маңызды аспектілерде шынайы көрсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық жауапты болады:

- есеп саясатын дұрыс таңдауды және ұстанымдарын қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы деректерді осындай ақпараттың өзектілігін, сенімділігін, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсынуға;
- ҚЕХС талаптарын орындау пайдаланушылардың есептілікті сол немесе өзге мәмілелердің, сондай-ақ өзге де оқиғалардың немесе шарттардың Қор қызметінің қаржылық жағдайына және қаржылық нәтижелеріне тигізетін әсерін түсінуі үшін жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- Қордың жақын болашақта қызметін жалғастыру қабілетін бағалауға.

Басшылық сонымен қатар жауапты болады:

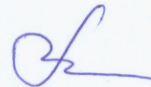
- Қордың тиімді және сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Қордың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге Қордың қаржылық жағдайы туралы жеткілікті дәлдіктегі ақпаратты беруге және қаржылық есептіліктің ҚЕХС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда есепке алуды жүргізуге;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына және ҚЕХС сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізуге;
- Қор активтерінің сақталуын қамтамасыз ету бойынша барлық ақылға қонымды, мүмкін болатын шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және басқа да теріс пайдалану фактілерін анықтауға және алдын алуға.

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін осы қаржылық есептілікті Қор басшылығы 2024 жылғы 5 ақпанда бекітті.:

Қор басшылығының атынан:

Қаирбекова А.А.
Бас директордың м. а.

Қағазбаева Г.С.
Бас есепші

ПАЙДА ПЕН ШЫҒЫН ЖӘНЕ БАСҚА ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС ЖӨНІНДЕГІ ҚОРЫТЫНДЫ ЕСЕП
2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	Ескертпе*	2023 ж.	2022 ж.
Комиссиялық кірістер	4	3,537,247	2,882,269
Комиссиялық шығындар	5	(134,348)	(129,628)
Таза комиссиялық кіріс		3,402,899	2,752,641
Әкімшілік шығындар	6	(3,391,008)	(2,738,273)
Басқа кірістер/(шығындар), нетто		1,667	939
Салыққа дейінгі кіріс		13,558	15,307
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығындар	7	(3,003)	(3,125)
Бір жылдық табыс		10,555	12,182
Жыл ішіндегі басқа жиынтық табыс		-	-
Барлық жиынтық табыс		10,555	12,182

* 5-19 беттердегі ескертпелер қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Қор басшылығының атынан:

Каирбекова А.А.
Бас директордың м. а.

Кағазбаева Г.С.
Бас есепші

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ЖӨНІНДЕГІ ҚОРЫТЫНДЫ ЕСЕП
2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

АКТИВТЕР	Ескертпе*	2023 жылғы 31 желтоқсанға	2022 жылғы 31 желтоқсанға
Ағымдағы активтер			
Ақшалай қаражат	8	257,497	257,030
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		7,087	11,270
Қорлар	9	5,463	9,415
Басқа ағымдағы активтер	10	20,720	6,271
Ағымдағы активтердің жиыны		290,767	283,986
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар	11	234,271	191,172
Материалдық емес активтер	12	46,511	45,391
Кейінге қалдырылған салық активтері	7	12,396	15,399
Басқа да ұзақ мерзімді активтер		138	138
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны		293,316	252,100
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		584,083	536,086
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Капитал			
Акционерлік капитал	13	45,950	45,950
Бөлінбеген кіріс		308,797	298,242
Жиынтық капитал		354,747	344,192
Ағымдағы міндеттемелер			
Кредиторлық берешек	14	102,296	71,282
Салықтар және басқа да міндетті төлемдер бойынша міндеттемелер	15	43,389	46,843
Корпоративтік табыс салығы бойынша міндеттемелер	16	83,651	73,769
Ағымдағы міндеттемелердің жиыны		229,336	191,894
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛДЫҢ ЖИЫНЫ		584,083	536,086

*5-19 беттердегі ескертпелер қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Қор басшылығының атынан:

Каирбекова А.А.
Бас директордың м. а.

Кағазбаева Г.С.
Бас есепші

АҚША ҚАРАЖАТТАРЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ЕСЕП
2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	2023 ж.	2022 ж.
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Комиссиялық кірістер	3,961,717	3,228,141
Жеткізушілерге төлемдер	(632,836)	(513,200)
Жалақы бойынша төлемдер	(1,956,898)	(1,556,815)
Корпоративтік табыс салығы	(2,817)	(20,569)
Басқа салықтар және өзге де міндетті төлемдер	(1,080,637)	(833,982)
Комиссиялық сыйақы	(134,996)	(127,556)
Мүшелік жарналар	(12,105)	(30,330)
Басқа кірістер	533	467
Басқа төлемдер	(30,795)	(27,493)
Операциялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттың таза сомасы	111,166	118,663
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражаттарының қозғалысы		
Негізгі құралдарды сатып алу	(94,341)	(166,408)
Материалдық емес активтерді сатып алу	(16,230)	(23,787)
Инвестициялық қызметтен түскен ақшалай қаражаттың таза сомасы	(110,571)	(190,195)
Ақша қаражаттарының таза өзгеруі	595	(71,532)
Курстық айырмашылықтардың әсері	(128)	359
Жыл басындағы ақшалай қаражат	257,030	328,203
Жыл соңындағы ақшалай қаражат	257,497	257,030

2023 жылы колма-кол ақшасыз операциялар 7 000 мың теңге сомасында қосылған құн салығы мен корпоративтік табыс салығы арасындағы есепке жатқызу арқылы көрсетіледі. 2022 жылы колма-кол ақшасыз операциялар болған жоқ.

Қор басшылығының атынан:

Каирбекова А.А.
Бас директордың м. а.

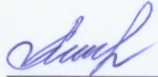
Кағазбаева Г.С.
Бас есепші

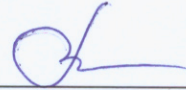
МЕНШІКТІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ЖӨНІНДЕГІ ЕСЕП
2023 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін

	Акционерлік капитал	Бөлінбеген кіріс	Капитал жиыны
2022 жылғы 1 қаңтарға	45,950	286,060	332,010
Бір жылдағы пайда және жиынтық табыс	-	12,182	12,182
2022 жылғы 31 желтоқсанға	45,950	298,242	344,192
Бір жылдағы пайда және жиынтық табыс	-	10,555	10,555
2023 жылғы 31 желтоқсанға	45,950	308,797	354,747

Қор басшылығының атынан:

Каирбекова А.А.
Бас директордың м. а.

Кағазбаева Г.С.
Бас есепші

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қор») «мемлекеттің жарғылық капиталына 100% қатысуымен «Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры» акционерлік қоғамын құру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 жылғы 24 ақпандағы № 237 қаулысына сәйкес құрылды. Қордың қатысушысы «ҚР ҚМ Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ тұлғасында Қазақстан Республикасының Үкіметі (бұдан әрі – «Үкімет») болып табылады.

Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі Қордың мемлекеттік басқару органы болып табылады (бұдан әрі – «Уәкілетті орган»).

Қор Астана қаласының Әділет департаментінде заңды тұлға ретінде 2004 жылғы 21 сәуірде тіркелген, куәлік № 16157-1901-АҚ.

Қордың заңы мекенжайы және нақты мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана Қ., Қабанбай батыр даңғылы, 17.

Қордың Қазақстан Республикасының республикалық маңызы бар қалаларында және облыс орталықтарында филиалдары бар.

Қор келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

- әлеуметтік аударымдарды, әлеуметтік аударымдарды уактылы және (немесе) толық төлемегені үшін өсімпұлдарды, артық (қате) төленген әлеуметтік аударымдарды және (немесе) әлеуметтік аударымдарды уактылы және (немесе) толық төлемегені үшін өсімпұлдарды, сондай-ақ инвестициялық кірістерді есепке алуды жүргізеді;
- әлеуметтік төлемдердің есебін және әлеуметтік төлемдердің артық есептелген (төленген) сомаларын қайтаруды жүргізеді;
- міндетті әлеуметтік сақтандыру саласындағы ақпараттық жүйені құру және дамыту.

Қор өз қызметін комиссиялық сыйақы есебінен жүзеге асырады. Қордың комиссиялық сыйақысы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің ҰБ (бұдан әрі – ҚР ҰБ) арнайы шотына түскен әлеуметтік аударымдардан, әлеуметтік аударымдарды, инвестициялық табысты уактылы және (немесе) толық төлемегені үшін өсімпұлдан Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес алынады.

Қордың меншікті қаражаты Қордың жарғылық капиталынан және комиссиялық сыйақыдан құралады және тұрады.

2. ЕСЕП САЯСАТЫН ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Сәйкестік туралы есеп

Осы қаржылық есептілік Қаржылық есептілік халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес бекіткен редакцияда қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – ХҚЕС) сәйкес дайындалды және Қордың басшылығы 2024 жылғы 5 ақпанда бекітті.

Функционалды валюта және қаржылық есептілікті ұсыну валютасы

Қордың функционалды валютасы қазақстан теңгесі (бұдан әрі – теңге) болып табылады, ол Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы бола отырып, Қор жүргізетін операциялардың көпшілігінің экономикалық мәнін және оның қызметіне әсер ететін соған байланысты мән-жайларды барынша жақсы көрсетеді. Теңге, сондай-ақ осы қаржылық есептілікті ұсыну валютасы болып табылады. Қаржылық есептіліктің барлық деректері, егер өзгеше көрсетілмесе, мың теңгеге дейін дөңгелектенеді.

Үздіксіз қызмет қағидаты

Қордың осы қаржылық есептілігі тұрақты қызмет барысында активтерді өткізуді және жұмыс барысында міндеттемелер мен шарттық міндеттемелерді реттеуді көздейтін үздіксіз қызмет қағидатына сәйкес дайындалды.

Қор басшылығы Қор өз қызметін Қызметтің үздіксіздігі қағидатына сәйкес жалғастырады және осы бағалауды қалыптастыру процесінде басшылық Қордың ағымдағы ниеттері мен қаржылық жағдайын назарға алды деп болжайды.

Есептеу қағидасы

Ақша қаражатының қозғалысы туралы ақпаратты қоспағанда, осы қаржылық есептілік есептеу қағидатына сәйкес жасалған. Есептеу принципі шаруашылық операциялардың нәтижелерін, сондай-ақ Қордың

шаруашылық қызметінің нәтижесі болып табылмайтын, бірақ төлем уақытына қарамастан олардың жасалу фактісі бойынша оның қаржылық жағдайына әсер ететін оқиғаларды танумен қамтамасыз етіледі. Операциялар мен оқиғалар бухгалтерлік есепте көрсетіледі және оларға жататын кезеңдердің қаржылық есептілігіне енгізіледі.

Ұсыну реттілігі

Қаржылық есептіліктегі баптарды ұсыну және жіктеу бір кезеңнен келесі кезеңге дейін сақталады. Қаржылық есептілікті ұсынуды айтарлықтай қайта қарау қаржылық есептілікті ұсынуға өзгерістер енгізу қажеттілігін болжауы мүмкін. Қор ұсынылған қаржылық есептілікке өзгертілген ұсыну нысаны қаржылық есептілікті пайдаланушылар үшін сенімді және маңыздырақ ақпаратты берген жағдайда ғана өзгерістер енгізеді және қайта қаралған құрылым сақталуы мүмкін және ақпараттың салыстырмалылығына әсер етпейді.

Өзара есеп

Қор рұқсат етілген немесе кез келген стандартпен талап етілген жағдайларды шегергенде актив пен міндеттемелер, кіріс пен шығыстарды өзара есепке алмайды.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Төменде Қор 2023 жылғы қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданған есеп саясатының негізгі ережелері келтірілген. Бұл ережелер 2023 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енген ҚЕХС өзгерістерінің әсерін қоспағанда, есептілікте ұсынылған барлық кезеңдерге қатысты дәйекті түрде қолданылды.

2023 жылдың 1 қаңтарынан басталатын есепті кезеңдер үшін күшіне енген жаңа стандарттардың, стандарттарға түзетулер мен түсіндірулердің арасында Қордың есеп саясатына не қаржылық есептілікте ақпарат ұсынуға, не операциялар мен қалдықтарды бағалауға әсер ететін стандарттар жоқ.

Қор шығарылған, бірақ 2023 жылдың 1 қаңтарында әлі күшіне енген стандарттарды, түсіндірмелерді және түзетулерді мерзімінен бұрын қолданбаған. Қазіргі уақытта Қор осы стандарттардың, түзетулер мен интерпретациялардың оның қаржылық жағдайы мен қаржылық есептілігіне әсерін бағалайды.

Активтер мен міндеттемелердің ағымдағы және ұзақ мерзімді болып жіктелуі

Қаржылық жағдай туралы есепте Қор активтер мен міндеттемелерді оларды ағымдағы және ұзақ мерзімді деп жіктеу негізінде ұсынады. Актив ағымдағы болып табылады, егер:

- оны сату болжанады немесе әдеттегі операциялық цикл шеңберінде сатуға немесе тұтынуға арналған;
- ол негізінен сауда мақсаттарына арналған;
- оны есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде өткізу көзделеді; немесе
- есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде оны айырбастауға немесе міндеттемелерді өтеу үшін пайдалануға шектеулер болған жағдайларды қоспағанда, ол ақша қаражатын немесе оның баламаларын білдіреді.

Барлық басқа активтер ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі.

Міндеттеме ағымдағы болып табылады, егер:

- оны әдеттегі операциялық цикл аясында өтеу болжанса;
- ол негізінен сауда мақсаттары үшін ұсталады;
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі) ай ішінде өтеуге жатады; немесе
- Қордың есепті кезең аяқталғаннан кейін кемінде 12 (он екі) ай ішінде міндеттемені өтеуді кейінге қалдыруға шартсыз құқығы жоқ.

Қор басқа барлық міндеттемелерді ұзақ мерзімді міндеттемелер ретінде жіктейді.

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Әділ құнды бағалау

Әділ құн-бұл активті сатқаны үшін алынатын немесе бағалау күніне нарыққа қатысушылар арасында әдеттегідей жасалған мәміле шеңберінде міндеттемені бергені үшін төленетін баға. Әділ құнды бағалау активті сату немесе міндеттемені беру туралы мәміле болып жатқанын көрсетеді:

- не осы актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- не негізгі нарық болмаған жағдайда, осы актив немесе міндеттеме үшін неғұрлым қолайлы нарықта.

Қор негізгі немесе ең қолайлы нарыққа қол жеткізуі керек. Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушылары активтің немесе міндеттеменің бағасын айқындау кезінде пайдаланатын жорамалдарды пайдалана отырып бағаланады, бұл ретте нарық қатысушылары өз мүддесі үшін әрекет етеді деп болжанады. Қаржылық емес активтің әділ құнын бағалау нарыққа қатысушының активті ең жақсы және тиімді пайдалану арқылы немесе осы активті ең жақсы және тиімді түрде пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде экономикалық пайда алу мүмкіндігін ескереді. Қор қалыптасқан жағдайларда қолайлы болып табылатын және әділ құнды бағалау үшін жеткілікті деректер қолжетімді болып табылатын бағалау әдістемелерін пайдаланады, сондықмен бірге тиісті бақыланатын бастапқы деректерді барынша пайдалана отырып және бақыланбайтын бастапқы деректерді барынша аз пайдалана отырып.

Қаржылық есептілікте әділ құны бағаланатын немесе ашылатын барлық активтер мен міндеттемелер төменде сипатталған әділ құн көздерінің иерархиясы шеңберінде ең төменгі деңгейдегі бастапқы деректер негізінде жіктеледі, олар жалпы әділ құнды бағалау үшін маңызды болып табылады:

- 1-деңгей – бірдей активтерге немесе міндеттемелерге арналған белсенді нарықтардағы баға белгілеулері (қандай да бір түзетулерсіз);
- 2-деңгей – әділ құнды бағалау үшін маңызды болатын иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын бастапқы деректер нарықта тікелей немесе жанама байқалатын болып табылатын бағалау үлгілері;
- 3-деңгей – иерархияның ең төменгі деңгейіне жататын бастапқы деректердің әділ құнын бағалау үшін маңызды болатын бағалау модельдері нарықта қадағаланбайтын болып табылады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсатында Қор активтер мен міндеттемелерді олардың сипатына, өзіне тән сипаттамалары мен тәуекелдеріне және жоғарыда көрсетілгендей әділ құн көздерінің иерархиясындағы қолданылатын деңгейге қарай жіктеді.

Қаржы құралдары

Қаржы құралы-бұл бір ұйымның қаржылық активінің және басқа ұйымның қаржылық міндеттемесінің немесе үлестік құралының пайда болуына әкелетін кез-келген шарт.

Қаржы активтері

Бастапқы тану және бағалау

«Қаржы құралдары» 9 ҚЕХС қолданылу аясындағы қаржы активтері бастапқы тану кезінде кейіннен амортизацияланған құн бойынша, әділ құн бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы және әділ құн бойынша пайда немесе залал арқылы бағаланатын болып жіктеледі.

Бастапқы тану кезіндегі қаржылық активтердің жіктелуі Шартта көзделген қаржы активі бойынша ақша ағындарының сипаттамаларына және Қордың осы активтерді басқару үшін қолданатын бизнес-модельіне байланысты болады. Қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігі жоқ немесе оған қатысты Қор практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған сауда-саттық дебиторлық берешегін қоспағанда, Қор бастапқыда қаржы активтерін мәміле бойынша шығындар сомасына пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланбаған қаржы активтері жағдайында ұлғайтылған әділ құн бойынша бағалайды. Қаржыландырудың елеулі құрамдас бөлігі жоқ немесе оған қатысты Қор практикалық сипаттағы оңайлатуды қолданған сауда-саттық дебиторлық берешегі 15 «Кіріс» ҚЕХС сәйкес айқындалған мәміленің бағасы бойынша бағаланады.

Қаржы активін амортизацияланған құн бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша жіктеуге және бағалауға болатындай етіп, осы активтің шарттық талаптары негізгі борыш сомасының өтелмеген бөлігіне «тек негізгі борыш пен пайыз есебінен төленетін төлемдер» болып табылатын ақша ағындарын алуды шарттауы қажет. Мұндай бағалау SPI тесті деп аталады және әр құрал деңгейінде жүзеге асырылады.

Қордың қаржылық активтерді басқару үшін пайдаланатын Бизнес-моделі Қордың ақша ағындарын құру мақсатында өзінің қаржылық активтерін басқару тәсілін сипаттайды. Бизнес-модель ақша ағындарының шартта көзделген ақша ағындарын алудың, қаржы активтерін сатудың немесе екеуінің де салдары болатынын анықтайды.

Заңнамада белгіленген мерзімде немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерге сәйкес (стандартты жағдайлардағы сауда) активтерді жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу немесе сатудың барлық операциялары мәміле жасалған күні, яғни қор активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күні танылады.

Кейінгі бағалау

«Қаржы құралдары» 9 ҚЕХС қолданылу аясындағы қаржы активтерін кейіннен бағалау мақсаттары үшін үш санатқа жіктеледі:

- амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері;
- пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Қор пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын барлық борыштық құралдарға қатысты күтілетін кредиттік шығындарға (ККШ) бағалау резервін мойындайды. ККШ келісімшартқа сәйкес есептелетін ақша ағындары мен Қордың алатын барлық ақша ағындары арасындағы айырмашылыққа сәйкес бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені немесе оның шамамен мәнін пайдаланып дисконтталған негізінде есептеледі. Күтілетін ақша ағындарына ұсталған кепілзатты сатудан немесе шарттық шарттардың ажырамас бөлігі болып табылатын несиелік сапасын арттырудың басқа тетіктерінен түсетін ақша ағындары жатады.

ККШ екі кезеңде танылады. Бастапқы танылған сәттен бастап несиелік тәуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдың (12 айлық күтілетін несиелік шығын) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін несиелік зиянға қатысты залалға бағалау резерві құрылады. Олар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін несиелік тәуекел айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін күтілетін несиелік зиян) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін несиелік зиянға қатысты залалға бағалау резерві құрылады.

Сауда және басқа да дебиторлық берешекке және шарт бойынша активтерге қатысты Қор ККШ-ны есептеу кезінде жеңілдетілген тәсілді қолданады. Демек, Қор несиелік тәуекелдің өзгеруін қадағаламайды, оның орнына әрбір есепті күнге болжамды резервті бүкіл мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарға тең сомада шығындар ретінде таниды. Қор қарыз алушыларға тән болжамды факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отырып түзетілген несиелік шығындардың пайда болуының бұрынғы тәжірибесіне сүйене отырып, бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланады.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Қор өзінің қаржылық міндеттемелерін 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС қолдану аясында келесідей жіктейді:

- пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер;
- амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қарыздар мен кредиторлық берешек.

Барлық қаржылық міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша оларға тікелей қатысты шығындарды шегергенде әділ құны бойынша танылады.

Қордың қаржылық міндеттемелеріне сауда кредиторлық берешегі, комиссиялық сыйақы бойынша кредиторлық берешек.

Кейінгі бағалау

Сауда-саттық кредиторлық берешек және комиссиялық сыйақы бойынша кредиторлық берешек алғашқы танылғаннан кейін тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдана отырып, амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

Кірістер мен шығыстар кредиторлық берешекті тану тоқтатылған немесе олардың құнсыздануы танылған кезеңнің пайдасында немесе залалында, сондай-ақ амортизация процесінде танылады.

Қаржылық активтер мен міндеттемелерді тануды тоқтату

Қаржылық актив Қордың қаржылық жағдайы туралы есептен алынудан тоқтатылады, егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының мерзімі аяқталса;
- Қор активтен ақша ағындарын алу құқығын сақтайды, бірақ оларды үшінші тұлғаға елеулі кідіріссіз толық көлемде беру бойынша міндеттемелерді өзіне алса;
- Қор активтен ақша ағындарын алу құқығын берді және не активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды берді, не активтен барлық елеулі тәуекелдер мен сыйақыларды бермеді, бірақ сақтамады, бірақ сол активке бақылауды тапсырды.

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттемені тану тоқтатылады.

Егер қолда бар қаржылық міндеттеме айтарлықтай өзгеше шарттарда сол кредитор алдындағы басқа міндеттемемен ауыстырылса немесе қолда бар міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерген болса, мұндай ауыстыру немесе өзгерістер бастапқы міндеттемені тануды тоқтату және жаңа міндеттемені тануды бастау ретінде ескеріледі, ал олардың баланстық құнындағы айырма кезеңнің пайдасы мен залалында танылады.

Қаржы құралдарын өзара есепке алу

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуға жатады, ал нетто-қазіргі уақытта танылған сомаларды өзара есепке алуға заңды қорғалатын құқық болған кезде және нетто-негізде есеп айырысуды жүргізу, активтерді сату және онымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеу ниеті болған кезде қаржы жағдайы туралы есепте ұсынылатын сома.

Ақша қаражаты

Қаржылық жағдай туралы есептегі қолма-қол ақшаға банктердегі ақша қаражаты кіреді.

Негізгі құралдар

Бастапқы тану кезінде негізгі құралдардың объектілері бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Бастапқы құн негізгі құралдарды сатып алу бойынша нақты өндірілген барлық қажетті шығындарды, соның ішінде импорттық баждарды, өтелмейтін салықтарды, сондай-ақ активті жұмыс жағдайына келтіруге және мақсатты пайдалану орнына жеткізуге байланысты кез келген тікелей шығындарды қамтиды.

Өндірілген немесе салынған негізгі құралдардың бастапқы құны жұмсалған материалдардың, орындалған жұмыстардың және өндірістік үстеме шығындардың бір бөлігін қамтиды.

Бастапқы танудан кейін негізгі құралдар жинақталған тозуды және құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі бастапқы құны бойынша бағаланады.

Тозу төменде көрсетілгендей бағалау мерзімі ішінде сызықтық әдіс негізінде есептеледі:

	Қызмет мерзімі, жылдар
Компьютерлер мен перифериялық құрылғылар	4
Басқа	6-12

Негізгі құралдар объектісін және негізгі құралдар объектісінің кез келген бастапқы танылған елеулі құрамдас бөлігін тану олар жойылғаннан кейін не егер оларды пайдаланудан немесе шығарудан болашақ экономикалық пайда күтілмесе тоқтатылады. Активті тану тоқтатылған кезде туындайтын пайда мен залал (шығудан түскен таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептелген) активті тану тоқтатылған кезде пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепке енгізіледі.

Қор өзінің бухгалтерлік балансынан негізгі құралдарды дербес есептен шығара алады, егер құны оның активтерінің жалпы мөлшерінің 25% - нан азын құрайтын мүлік есептен шығарылса және құны оның активтерінің 25% - дан астамын құрайтын мүлік иеліктен шығарылған жағдайда.

Одан кейінгі шығындар осы активтің баланстық құнына енгізіледі не Қордың осы активті пайдаланудан экономикалық пайда алу ықтималдығы болған және оның құны сенімді бағалануы мүмкін болған жағдайда ғана жеке актив ретінде көрсетіледі. Кез келген ауыстырылған бөліктің баланстық құны есептен шығарылады. Жөндеуге және техникалық қызмет көрсетуге арналған барлық басқа шығындар пайда болуына қарай есепті кезеңде пайда мен шығынға жатқызылады.

Активтердің жойылу құны, қызмет ету мерзімі және тозу әдістері әрбір жылдық есепті кезеңнің соңында талданады және қажет болған жағдайда перспективалық негізде түзетіледі.

Материалдық емес активтер

Жеке сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Өнімді әзірлеуге арналған капиталдандырылған шығындарды қоспағанда, Қор ішінде құрылған материалдық емес активтер капиталдандырылмайды және тиісті шығындар олар пайда болған есепті жылдағы жиынтық кіріс туралы есептің құрамында көрсетіледі.

Қордың материалдық емес активтеріне Компьютерлік бағдарламалық жасақтама кіреді және пайдалану мерзімі шектеулі - 7 жыл.

Пайдалы пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер осы мерзім ішінде амортизацияланады және егер осы материалдық емес активтің құнсыздану белгілері болса, құнсыздану мәніне бағаланады. Амортизация бағалау мерзімі ішінде сызықтық әдіс негізінде есептеледі. Пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес актив үшін амортизацияны есептеу мерзімі мен әдісі кем дегенде әрбір есепті кезеңнің соңында қайта қаралады.

Активте жасалған болашақ экономикалық пайданың күтілетін пайдалы қызмет мерзімінің немесе тұтынудың болжамды құрылымының өзгеруі амортизацияны есептеу мерзімін немесе әдісін сәйкесінше өзгертеді және бағалау мәндерінің өзгеруі ретінде ескеріледі. Пайдалы пайдалану мерзімі шектеулі материалдық емес активтердің амортизациясына арналған шығыстар материалдық емес активтердің

функциясына сәйкес келетін шығыстар санатындағы пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Материалдық емес активті тануды токтатудан түскен пайда немесе залал активтің шығарылуынан түскен таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде өлшенеді және осы активті тану токтатылған сәттегі пайда немесе залал және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті күнге Қор активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоғын анықтайды. Егер мұндай белгілер орын алса немесе активтің құнсыздануына жыл сайынғы тексеру жүргізу талап етілсе, Қор активтің өтелетін құнын бағалауды жүргізеді. **Ақша ағындарын тудыратын бөлімшенің** немесе активтің өтелетін құны (ААТБ) бұл шамалардың ең үлкені болып табылады: сатуға арналған шығындарды шегергендегі активтің әділ құны (ААТБ) және активті пайдаланудан бағалы құн (ААТБ).

Жекелеген активтер үшін актив ақша қаражатының ағынын туындатпайтын, негізінен басқа активтер немесе активтер топтары өндіретін ағындардан тәуелсіз ақша ағындарын тудырмайтын жағдайларды қоспағанда, өтелетін құн. Егер ақша ағындарын тудыратын активтің немесе бөлімшенің баланстық құны оның өтелетін құнынан асып кетсе, актив құнсызданған болып саналады және өтелетін құнға дейін есептен шығарылады.

Пайдаланудан алынған құнды бағалау кезінде болашақ ақша ағындары дисконттау мөлшерлемесі бойынша дисконтталған құнға дейін дисконтталады, бұл ақшаның уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын және активке тән тәуекелдерді көрсетеді. Шығу шығындарын шегергендегі әділ құнды анықтау кезінде соңғы нарықтық операциялар (егер болған болса) ескеріледі. Олар болмаған жағдайда бағалаудың тиісті моделі қолданылады. Бұл есептеулер бағалау коэффициенттерімен, еншілес компаниялардың нарықта еркін айналымдағы акциялары бағасының баға белгілеулерімен немесе әділ құнның басқа да қолжетімді көрсеткіштерімен расталады.

Қор құнсыздану сомасын жекелеген активтер жататын Қордың әрбір ААТБ үшін жеке дайындалатын егжей-тегжейлі жоспарлар мен болжамды есептеулерге сүйене отырып айқындайды. Бұл жоспарлар мен болжамды есептеулер әдетте бес жылға жасалады. Ұзақ кезеңдер үшін бесінші жылдан кейінгі болжамды болашақ ақша ағындарына қатысты қолданылатын ұзақ мерзімді өсу қарқыны есептеледі.

Жалғасып жатқан қызметтің құнсыздануынан болған шығындар құнсызданған активтің функциясына сәйкес келетін шығындар санаттарының құрамындағы жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Әрбір есепті күнге Қор активтің құнсыздануынан бұрын танылған шығындар бұдан былай жоқ немесе азайған деген белгілердің бар-жоғын анықтайды. Егер мұндай белгі болса, Қор ақша ағындарын тудыратын активтің немесе бөлімшенің өтелетін құнын есептейді. Құнсызданудан бұрын танылған залалдар, егер құнсызданудан болған шығын соңғы танылған уақыттан бастап активтің өтелетін құнын анықтау үшін пайдаланылған бағалауда өзгеріс болған жағдайда ғана қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің баланстық құны оның өтелетін құнынан аспайтындай, сондай-ақ егер өткен жылдары құнсызданудан шығын танылмаса, осы актив танылатын амортизацияны шегергендегі баланстық құннан аспайтындай етіп шектеледі. Мұндай құнды қалпына келтіру жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Жалға беру

Келісім-шартты жасау кезінде Қор келісімнің шарттың жалдау болып табылатынын немесе жалдау белгілерінің бар-жоғын бағалайды, яғни, Қор Шарттың өтеу орнына белгілі бір уақыт аралығында активтің пайдаланылуын бақылау құқығын беретіндігін анықтайды.

Қор жалға алушы ретінде

Қор өзінің қысқа мерзімді жалдау шарттарына (яғни жалдау басталған күні жалдау мерзімі 12 айдан аспайтын және базалық активті сатып алуға опционы жоқ шарттарға) қысқа мерзімді жалдауға қатысты танудан босатуды қолданады. Қор сондай-ақ құны төмен деп саналатын жалдау шарттарына құны төмен активтерді жалға алуға қатысты танудан босатуды қолданады. Құны төмен активтерді қысқа мерзімді жалдау және жалдау бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде желілік әдіспен шығыстар ретінде танылады.

Қорлар

Қорлар екі шаманың ең азы бойынша есепке алынады: өзіндік құн және сатудың таза құны. Өзіндік құн қорларды орнына жеткізуге және оларды ағымдағы күйге келтіруге байланысты әдеттегі қызмет барысында жұмсалған барлық шығындарды қамтиды. Өзіндік құнды бағалау үшін Қор ФИФО әдісін қолданады. Мүмкін болатын сатудың таза бағасы-бұл барлық болжамды пысықтау шығындары мен сату шығындарын шегергендегі болжамды сату бағасы.

Жұмыскерлерге сыйақы

Қызметкерлерге берілетін сыйақыларға жұмыскерлер мен қызметкерлердің жалақысы және әлеуметтік қамсыздандыру жарналары, жыл сайынғы ақылы демалыс және ауыруы бойынша ақылы еңбек демалысы, сыйлықақылар, сондай-ақ қазіргі уақытта жұмыс істейтін жұмысшыларға ақшалай емес түрдегі сыйақылар (мысалы, медициналық көмек) кіреді.

Қорда ұзақ мерзімді сыйақы жоспарлары жоқ, мысалы, жұмыс аяқталғаннан кейін қызметкердің сыйақысы (зейнетақы, өмірді сақтандыру және жұмыс аяқталғаннан кейін медициналық көмек).

Кірістерді тану

Комиссиялық кірістер

Комиссия сыйақысы түріндегі табысты Қор ай сайын таниды және алынған әлеуметтік аударымдардың жалпы сомасын, әлеуметтік аударымдарды уақтылы аудармағаны үшін өсімпұлды, бір айдағы инвестициялық табысты және қайтаруларды шегергендегі комиссиялық сыйақы мөлшерлемесіне (шекті деңгейден жоғары емес) көбейту әдісімен есептеледі.

2023 жылы Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген Қордың комиссиялық сыйақысының шекті мөлшерлемесі: 0.70% – дан аспады (2022 жылы-0.78% - дан аспайды). Уәкілетті органның шешімі негізінде Қор шекті деңгейден төмен мөлшерлемені қолдануға құқылы.

Шығындарды тану

Шығындар пайда болған сәтте есепке алынады және есептеу әдісі негізінде олар жататын кезеңдегі қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Комиссионные расходы

Комиссиялық шығыстар

Қазақстан Республикасы Әлеуметтік кодексінің ережелеріне сәйкес Қордың шоғырланған әлеуметтік аударымдарды, әлеуметтік аударымдарды уақтылы аудармағаны үшін өсімпұлдарды қамтитын активтері және алынған инвестициялық кірістер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне (бұдан әрі – ҚР ҰБ) Сенімгерлік басқаруға берілді. Қаржы құралдарымен операциялар бойынша Қордың активтерін сенімгерлік басқару туралы шартқа (бұдан әрі – Шарт) сәйкес Қор активтерін басқаруды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүзеге асырады.

Шартқа сәйкес ҚР ҰБ кастодиандардың, депозитарийлердің, сауда-саттықты ұйымдастырушылардың қызметтеріне ақы төлеуді, төлемдерді жүргізу жөніндегі шығыстарды, сондай-ақ сенімгерлік басқару кезінде туындауы мүмкін басқа да шығыстарды қамтитын сенімгерлік басқару жөніндегі қызметтермен қамтамасыз етуге жауапты болады. Комиссиялық сыйақы мөлшеріне ҚР ҰБ-ның қолданыстағы тарифтік ставкалары негізінде есептелетін ай сайынғы комиссиялық төлемдер және пайда мен шығын туралы есепте комиссиялық шығыстар шоттарында ескерілетін шарт бойынша қызмет көрсету кезінде ҚР ҰБ-ның нақты шеккен шығыстарын өтеу кіреді.

Ай сайынғы комиссиялық төлемдер активтердің сатып алу құны негізінде есептеледі:

<i>Активтерді сатып алу құны</i>	<i>Тарифтер</i>
0,5 млрд теңгеге дейін	0,01%
0,5 млрд теңгеден 1 млрд теңгеге дейін	70 000 теңге + 0,5 млрд теңгеден жоғары сомадан 0,006%
1 млрд теңгеден 5 млрд теңгеге дейін	100 000 теңге + 1 млрд теңгеден жоғары сомадан 0,002%
5 млрд теңгеден 10 млрд теңгеге дейін	130 000 теңге + 5 млрд теңгеден жоғары сомадан 0,0008%
10 млрд теңгеден 20 млрд теңгеге дейін	200 000 теңге + 10 млрд теңгеден жоғары сомадан 0,0006%
20 млрд теңгеден 30 млрд теңгеге дейін	300 000 теңге + 20 млрд теңгеден жоғары сомадан 0,0004%
30 млрд теңгеден жоғары	400 000 теңге + 30 млрд теңгеден жоғары сомадан 0,0002%

Комиссиялық төлем әр айдың соңғы жұмыс күнінде есептеледі. Бекітілген тарифтер сенімгерлік басқаруға берілген әлеуметтік активтер сомасының орташа айлық қалдығы мен Қордың шотындағы қалдықтарға қолданылады. Комиссиялық төлемді есептеу үшін Қордың әлеуметтік активтерін сатып алу бағасы пайдаланылады.

Шартты міндеттемелер және шартты активтер

Шартты міндеттемелер қаржылық есептілікте танылмайды, бұл ретте ресурстардың өтелуіне байланысты шығуы екіталай болып табылатын жағдайларды қоспағанда, олар туралы ақпарат қаржылық есептілікте ашылады.

Шартты активтер қаржылық есептілікте танылмайды және олармен байланысты экономикалық пайда алу ықтималдығы болған кезде қаржылық есептілікте ашылады.

Акционерлік капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі және бастапқы құны бойынша көрсетіледі. Компанияны біріктіру жағдайларын қоспағанда, жаңа акцияларды шығаруға тікелей байланысты сыртқы шығындар осы эмиссия нәтижесінде азайтылған сома ретінде меншікті капиталда көрсетіледі. Акциялардың номиналды құнынан алынған ақшаның әділ құнының артық сомасы қосымша төленген капитал ретінде көрсетіледі.

Ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы

Ағымдағы табыс салығы

Ағымдағы және алдыңғы кезеңдер үшін салық активтері мен міндеттемелер салық органдарынан өтелуі мүмкін немесе салық органдарына төленуі тиіс сома бойынша бағаланады. Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері мен салық заңнамасы – бұл есепті кезеңге қабылданған немесе тиімді түрде қабылданған мөлшерлеме мен заңдар болып табылады.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері мен активтері қаржылық есептілік мақсатында активтер мен міндеттемелердің салық салынатын базасы мен олардың баланстық құны арасындағы барлық уақытша айырмашылықтар бойынша есепті күнге танылады. Кейінге қалдырылған салық міндеттемесі барлық салық салынатын уақытша айырмашылықтар бойынша танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтері барлық шегерілетін уақытша айырмашылықтар, пайдаланылмаған салық несиелері және пайдаланылмаған салық шығындары үшін, уақытша айырмашылықтың жақын болашақта жойылу ықтималдығы және шегерілетін уақытша айырмашылықтар болуы мүмкін салық салынатын пайданың болуы дәрежесінде танылады.

Кейінге қалдырылған салық активінің баланстық құны әрбір есепті күнге қайта қаралады және егер кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын пайда алу ықтималдығы аз болса, төмендейді. Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті күнге қайта қаралады және болашақ салық салынатын пайда кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік беретін айтарлықтай ықтималдық пайда болатын дәрежеде танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері есепті жылғы жағдай бойынша қолданысқа енгізілген немесе іс жүзінде қолданысқа енгізілген салық ставкалары (және салық заңнамасы) негізінде актив іске асырылатын және міндеттеме өтелетін есепті жылы қолданылуы болжанатын салық мөлшерлемелері бойынша бағаланады.

Ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар, егер салық пайдадан немесе шығыннан тыс танылатын баптарға қатысты болса, пайда немесе шығыннан тыс танылады. Сәйкесінше, танылатын баптарға қатысты ағымдағы және кейінге қалдырылған салық:

- басқа жиынтық кірісте басқа жиынтық кіріс болып танылады;
- тікелей меншікті капиталда, тікелей меншікті капитал болып танылуға жатады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері, егер ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алудың заңды түрде бекітілген құқығы болса және кейінге қалдырылған салық бір салық төлеуші компанияға және салық органына қатысты болса, бір-біріне қарсы оқылады.

Резервтер

Резервтер, егер Қордың өткен оқиғадан туындаған ағымдағы міндеттемесі (заңды немесе сындарлы) болса, міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайданың кетуін талап ететін айтарлықтай мүмкіндік болса және мұндай міндеттеменің сомасына сенімді баға берілуі мүмкін болса танылады.

Егер Қор, мысалы, сақтандыру шарты бойынша резервтердің бір бөлігін немесе барлығын қайтаруды көздейтін болса, өтемақы жеке актив ретінде танылады, бірақ өтемақы алу күмән тудырмаған жағдайда ғана. Резервке қатысты шығыстар өтеуді шегергендегі пайда мен шығында көрсетіледі.

Зейнетақымен қамсыздандыру, әлеуметтік салық, әлеуметтік аударымдар және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға аударымдар және жарналар бойынша міндеттемелер

Қор Қазақстан Республикасының бюджетіне әлеуметтік салықты және Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына заңмен белгіленген міндетті әлеуметтік аударымдарды төлейді. Әлеуметтік салық пен әлеуметтік аударымдардың жиынтық ставкасы қызметкерлердің салық салынатын кірістерінің 9.5% құрайды.

Қор сондай-ақ қызметкерлердің салық салынатын табысының 3% мөлшерінде әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды төлейді.

Қор өз қызметкерлерінің жалақысының 2%-ын әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына жарна ретінде ұстайды.

Сондай-ақ, Қор өз қызметкерлерінің жалақысының 10%-ын Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аударымдар ретінде ұстайды. Заңға сәйкес, зейнетақы аударымдары қызметкерлердің міндеті болып табылады, және Қордың қызметкерлер зейнеткерлікке шыққаннан кейін оларды төлеу бойынша ағымдағы немесе болашақ міндеттемесі жоқ.

Байланысты тараптармен мәмілелер

Байланысты Тараптар болып табылады, Егер олардың біреуі «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» 24 ҚЕХС-те анықталғандай, екінші Тараптың операциялық және қаржылық шешімдеріне айтарлықтай әсер етуді бақылауға немесе жүзеге асыруға мүмкіндігі бар.

Тараптар байланысты ма, жоқ па деген мәселені шешкен кезде олардың заңды нысаны ғана емес, Тараптар арасындағы қатынастардың мазмұны ескеріледі. Сипаты жағынан ұқсас баптар, байланысты Тараптар арасындағы операциялардың есептілігіне әсерін түсіну үшін ақпаратты бөлек ашу қажет болған жағдайларды қоспағанда, жиынтықта ашылады. Байланысты тараптармен жасалатын мәмілелердің сипаты 17-ескертпеде ашылған.

Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Қаржылық есептілікті жасау күніндегі Қордың жағдайы туралы қосымша ақпарат беретін (түзету оқиғалары) есепті жыл аяқталғаннан кейін болған оқиғалар қаржылық есептілікте көрсетіледі. Есепті жыл аяқталғаннан кейін болған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар елеулі болып табылса, қаржылық есептілікке ескертпелерде ашылады.

4. КОМИССИЯЛЫҚ КІРІС

2023 жылы Қор 3,537,247 мың теңге сомасында комиссиялық сыйақы есебінен табыс алды (2022 жылы: 2,882,269 мың теңге). 2023 жылы комиссиялық сыйақының орташа жылдық мөлшерлемесі 0.58% құрады (2022 ж.: 0.60%).

5. КОМИССИЯЛЫҚ ШЫҒЫНДАР

	2023 ж.	2022 ж.
ДЕПО шотын жүргізу бойынша «ЦДЦБ» АҚ қызметтері үшін шығыстарды өтеу	81,527	78,323
Бағалы қағаздарды сатып алғаны үшін және ҚР ҰБ автоматты РЕПО секторында сауда-саттыққа қатысқаны үшін «ҚҚБ» АҚ комиссиялық алымы	15,909	15,051
Ақшаны сенімгерлік басқару бойынша ҚР ҰБ-ның қызметтері	36,912	36,254
Барлығы	134,348	129,628

6. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР

	2023 ж.	2022 ж.
Еңбек ақы	2,309,828	1,894,883
Еңбек ақы салығы	251,664	203,071
Қысқа мерзімді жалдау қызметтері	250,229	211,072
Байланыс қызметтері	203,007	154,504
Демалыс резервіндегі өзгеріс	129,489	81,658

Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы	65,832	42,112
Сыйлықақылар бойынша резервті өзгерту	41,393	28,427
Электрондық құжат айналымы және ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі қызметтер	36,501	-
Материалдарды есептен шығару	18,169	11,641
Мүшелік жарналар	12,105	30,330
Директорлар кеңесіне сыйақы	520	1,857
Басқа	72,271	78,718
	3,391,008	2,738,273

7. КОРПОРАТИВТІК ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

	2023 ж.	2022 ж.
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығындар	-	312
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығындар	3,003	2,813
Барлық табыс салығы бойынша шығыстар	3,003	3,125

Ағымдағы салық мөлшерлемесін салыстыру:

	2023 ж.	2022 ж.
Салық салуға дейінгі пайда	13,558	15,307
Қолданылатын мөлшерлеме бойынша есептелген табыс салығы (20%)	2,712	3,061
Шегерілмейтін шығындар	291	64
Корпоративтік салық шығындары	3,003	3,125

Кейінге қалдырылған салық активтері:

	2023 жылғы 31 желтоқсанға	2022 жылғы 31 желтоқсанға
Негізгі құралдар және материалдық емес активтер	(14,029)	(8,649)
Демалыс және сыйлықақылар бойынша есептелген резервтер	16,730	14,754
Салықтар және басқа да міндетті төлемдер	131	68
Басқа есептелген шығыстар	3,300	3,738
Тасымалданатын салық шығыны	6,264	5,488
Кейінге қалдырылған таза салық активі	12,396	15,399

Кейінге қалдырылған таза салық активіндегі қозғалыс келесідей болды:

	2023 ж.	2022 ж.
Жыл басында кейінге қалдырылған таза салық активі	15,399	18,212
Кіріс пен шығынға жатқызылды	(3,003)	(2,813)
Жыл соңына кейінге қалдырылған таза салық активі	12,396	15,399

8. АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТ

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты ағымдағы банктік шоттардағы теңгедегі қаражатты білдіреді.

9. ҚОРЛАР

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвентарлар кеңсені ұстауға қажетті материалдарды камтиды. Материалдарға байланысты шығыстар 2023 жылы 18,169 мың теңге сомасында (2022 жылы 11,641 мың теңге) әкімшілік шығыстар құрамында танылады.

10. БАСҚА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

	2023 жылғы 31 желтоқсанға	2022 жылғы 31 желтоқсанға
Болашақ кезеңдегі шығындар	13,961	5,877
Салықтар бойынша алдын ала төлем	6,759	394
	20,720	6,271

11. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

	Компьютерлік және перифериялық құрылғылар	Басқа	Барлығы
Бастапқы құны			
2022 жылғы 1 қаңтарға	118,240	53,340	171,580
Түсім	164,090	2,318	166,408
Шығу	(22,512)	(1,349)	(23,861)
2022 жылғы 31 желтоқсанға	259,818	54,309	314,127
Түсім	81,489	12,852	94,341
Шығу	(177)	(1,619)	(1,796)
2023 жылғы 31 желтоқсанға	341,130	65,542	406,672
Жинақталған тозу			
2022 жылғы 1 қаңтарға	(72,698)	(42,166)	(114,864)
Кезеңдегі тозу	(26,247)	(5,705)	(31,952)
Шығу	22,512	1,349	23,861
2022 жылғы 31 желтоқсанға	(76,433)	(46,522)	(122,955)
Кезеңдегі тозу	(48,871)	(2,175)	(51,046)
Шығу	177	1,423	1,600
2023 жылғы 31 желтоқсанға	(125,127)	(47,274)	(172,401)
Баланстық құн			
2022 жылғы 31 желтоқсанға	183,385	7,787	191,172
2023 жылғы 31 желтоқсанға	216,003	18,268	234,271

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдар кепілге жатпайды.

Есептелген тозу әкімшілік шығыстардың құрамында көрсетіледі.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша толық амортизацияланған негізгі құралдардың бастапқы құны 36,268 мың теңгені құрайды (2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша - 36,880 мың теңге).

12. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

	Бағдарламалық қамтамасыз ету
Бастапқы құны	
2022 жылғы 1 қаңтарға	59,700
Сатып алу	23,787
Шығу	(6,403)
2022 жылғы 31 желтоқсанға	77,084
Сатып алу	16,230

** Сыйлықақылар бойынша резервтегі өзгерістер:

	2023 ж.	2022 ж.
Жыл басына	34,869	43,431
Пайдалану	(38,089)	(36,989)
Есептеу	41,393	28,427
Жыл соңына	38,173	34,869

17. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРЫМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Байланысты Тараптар Қазақстан Республикасының Үкіметі бақылайтын ұйымдар мен ведомстволарды, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі және Қордың негізгі басқарушы персоналын қамтиды. Байланысты тараптармен мәмілелер байланысты және үшінші тараптар үшін ұсынылатын тарифтер негізінде ұсынылатын кейбір реттелетін қызметтерді қоспағанда, міндетті түрде нарықтық мөлшерлемелерге сәйкес келмейтін тараптар арасында келісілген шарттармен жүзеге асырылды.

Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен негізгі операциялар төмендегідей ұсынылған:

	2023 ж.	2022 ж.
Комиссиялық кірістер	3,537,247	2,882,269
Комиссиялық шығындар	(134,348)	(129,628)
	3,402,899	2,752,641

Жоғарыда аталған операциялардың нәтижесінде Қор мынадай қалдыққа ие болды:

	2023 жылғы 31 желтоқсанға	2022 жылғы 31 желтоқсанға
Комиссиялар мен алымдар бойынша кредиторлық берешек (5-ескертпе)	10,454	11,102

Негізгі басқару қызметкерлерінің сыйақысы туралы ақпарат келесі кестеде келтірілген:

	2023 ж.	2022 ж.
Жалақы, сыйлықақылар және басқа да кірістер	19,845	22,252
Пайдаланылмаған демалыс бойынша резерв	1,406	869
Сыйлықақы бойынша резерв	17,029	12,065
	38,280	35,186

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі басқару қызметкері 1 адамнан тұрады (2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 1 адам).

18. ШАРТТЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Экономикалық жағдайлар

Компанияның экономикалық қызметі Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасындағы экономикалық жағдайға әсер ететін заңнама мен нормативтік құжаттар жиі өзгерістерге ұшырайды, осыған байланысты Қордың активтері мен операциялары саяси және экономикалық жағдай нашарлаған жағдайда тәуекелге ұшырауы мүмкін. Қор басшылығы Қазақстан экономикасындағы өзгерістердің дәрежесін де, ұзақтығын да болжай алмайды немесе олардың болашақта Қордың қаржылық жағдайына ықтимал әсерін бағалай алмайды. Экономикалық тұрақтылықтың перспективалары негізінен үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сондай-ақ Құқықтық, бақылау және саяси жүйелердің дамуына, яғни Қордың бақылау саласынан тыс жағдайларға байланысты.

Қор басшылығы ағымдағы жағдайларда Қордың тұрақтылығын сақтау үшін барлық қажетті шараларды қабылдайтынына сенімді.

Салық салу

Қазақстандық салық заңнамасы мен практикасы үздіксіз даму процесінде және ретроспективті әсер етуі мүмкін әр түрлі түсіндірулермен жиі өзгерістердің объектілері болып табылады. Сонымен қатар, салық органдарының салық мақсаттары үшін Қордың жекелеген операцияларын түсіндіруі Қор басшылығының

сол операцияларды түсіндіруімен сәйкес келмеуі мүмкін. Нәтижесінде мұндай операцияларды салық органдары даулауы мүмкін және Қор қосымша салықтар, айыппұлдар мен өсімпұлдар шығаруы мүмкін. Ретроспективті түрде жүргізілуі мүмкін салық кезеңдері 5 жылды құрайды. Қордың басшылығы заңнама нормаларын түсіндірудің дұрыстығына және Қордың салық, валюта және кеден заңнамасы мәселелеріндегі ұстанымдарының негізділігіне сенімді. Басшылықтың пікірінше, Қор ағымдағы және ықтимал салық талаптары бойынша айтарлықтай шығынға ұшырамайды.

Сот процестері және талап арыздар

Күнделікті қызметті жүзеге асыру барысында Қор әртүрлі процестер мен талаптардың объектісі болып табылады. Басшылық түпкілікті міндеттеме, егер мұндай процестерге немесе талаптарға байланысты орын алса, Қордың ағымдағы қаржылық жағдайына да, болашақтағы жұмыс нәтижелеріне де айтарлықтай әсер етпейді деп санайды.

19. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ

Қордың тәуекелдерді басқару саясаты Қордың тәуекелдерін анықтауға, талдауға және басқаруға бағытталған. Қор басшылығы тәуекелдерді азайту жөніндегі шараларды мониторингілеуге және орындауға жауапты.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел-қаржы құралы бойынша әділ құн немесе болашақ ақша ағындары нарықтық бағалардың өзгеруіне байланысты өзгеріп отыратын тәуекел. Нарықтық тәуекел тәуекелдердің үш түрін қамтиды: валюталық тәуекел, пайыздық тәуекел және басқа баға тәуекелі. Қор нарықтық тәуекелді нарықтық жағдайдың теріс өзгеруіне байланысты туындауы мүмкін ықтимал шығындарды мерзімді бағалау арқылы басқарады.

Пайыздық тәуекел

Пайыздық тәуекел-бұл нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты қаржы құралы бойынша әділ құн немесе болашақ ақша ағындары өзгеріп отыратын тәуекел. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың пайыздық міндеттемелері жоқ. Осыған байланысты Қор басшылығы пайыздық мөлшерлеменің өзгеруіне байланысты тәуекелдер туындамайды деп есептейді.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел-бұл валюта айырбастау бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралының құнындағы өзгерістер тәуекелі. Қордың операциялары негізінен Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылады. Есепті кезеңнің соңында Қорда шетел валютасында көрсетілген активтер/міндеттемелер жоқ.

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел-бұл Қордың қаржылық шығынға ұшырау қаупі, өйткені контрагенттер қаржы құралы немесе клиенттік келісімшарт бойынша өз міндеттемелерін орындамайды, Қор өзінің операциялық қызметіне байланысты несиелік тәуекелге ұшырайды (ең алдымен ақша қаражатына қатысты).

Қордың несиелік тәуекелінің максималды мөлшері белгілі бір активтерге тән жеке тәуекелдерге және жалпы нарықтық тәуекелдерге байланысты өзгеруі мүмкін.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаттары бойынша несиелік тәуекелдің максималды мөлшері осы активтердің баланстық құнына тең.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы және 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты «Bb+ тұрақты» рейтингі берілген «Қазақстанның Халық банкі» АҚ (Standard & Poor' s рейтинг агенттігі) шоттарында болады.

Өтімділік тәуекелі

Қор өзінің міндеттемелеріне қатысты өтімділік тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Бұл тәуекел ақша қаражаты қалдығының тиісті деңгейін ұстап тұру арқылы бақыланады. Қордың басшылығы ақша қаражаттарының ағымдағы қалдықтары қаржылық міндеттемелерді орындау үшін жеткілікті болады деп санайды. Қордың барлық міндеттемелері ағымдағы болып табылады және 30 күн ішінде өтеуге жатады.

Ақша қаражаттарының қозғалысына байланысты тәуекел

Ақша қаражаттарының қозғалысына байланысты тәуекел - бұл ақша қаражаттарымен байланысты болашақ ақша ағындарының өзгеру қаупі. Қор бұл тәуекелді тұрақты бюджеттеу және ақша қозғалысын талдау арқылы басқарады.

20. ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРДІҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Ағымдағы қаржылық активтер мен міндеттемелердің баланстық құны осы қаржы құралдарының қысқа мерзімді сипатына байланысты олардың әділ құнына жақын.

21. КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ

Қордың капиталына Жарғылық капитал мен бөлінбеген кіріс кіреді. Қор өзінің таза активтерін капитал ретінде қарастырады. Қордың капиталды басқарудағы бірінші кезектегі міндеті үздіксіз қызмет принципін қамтамасыз ету болып табылады. Капиталдың қолайлы деңгейін қамтамасыз ету үшін Қор жылдық бюджеттерді әзірлейді және қадағалайды.

